

• The Saka Edition •
• מהדורת סקה •

בסיעתא דשמיא

פסקי מרן על דרכי טהרה

פסקי מרן הגר"ע יוסף זצ"ל על סדר ספר
דרכי טהרה למרן הגר"מ אליהו זצ"ל

כולל ביאור יסודות מחלוקתם בקצרה, ובתוכו
תמצא גם הרבה בירורים וביאורים יקרים בדעת
מרן הגרע"י זצ"ל, ושמועות ותוספות ממרן
הגר"מ אליהו זצ"ל

~

נערך ונלקט ע"י
משה בוטון

~ מפתחות ~

פסקי מרן הארוך

1 הקדמה

חלק א: דיני נדה

- 2 פרק א – מהי נדה (סימן קפג)
10 פרק ב – כתמים (סימן קצ)
26 פרק ג – דיני צבעים (סימן קפח)
30 פרק ד – דמים טהורים (סימן קפז)
35 פרק ה – דברים האסורים בימי נדתה (סימן קצה)
64 פרק ו – פרישה סמוך לוסת (סימן קפד)
71 פרק ז – דיני וסתות (סימן קפט)
93 פרק ח – בדיקה לפני תשמיש ואחריו (סימן קפו)
98 פרק ט – אשה שנטמאה באמצע תשמיש (סימן קפה)
101 פרק י – דיני כלה (סימן קעב)
111 פרק יא – דיני יולדת ומפלת (סימן קעד)
117 פרק יב – נאמנות האשה (סימן קפה)

חלק ב: דיני טהרת נדה

- 123 פרק יג – הפסק טהרה (סימן קעו)
139 פרק יד – שבעה נקיים (סימן קעז)

154	פרק טו – חפיפה (סימן קצט)
166	פרק טז – דברים החוצצים (סימן קצח)
194	פרק יז – זמן הטבילה (סימן קצז)
201	פרק יח – הטבילה (סימן קצח)

חלק ג: הלכות צניעות

212	פרק יט – הקדמה להלכות צניעות
217	פרק כ – הכנות לתשמיש
220	פרק כא – בני תשע מדות
221	פרק כב – דיני התשמיש
236	פרק כג – דברים המונעים תשמיש
239	פרק כד – אחר התשמיש

פסקי מרן הקצור

פרק א – מהי נדה ~ 243	פרק ב – כתמים ~ 246	פרק ג – דיני צבעים ~ 251	פרק ד – דמים טהורים ~ 253	פרק ה – דברים האסורים בימי נדתה ~ 255	פרק ו – פרישה סמוך לזאת ~ 265	פרק ז – וסתות ~ 268	פרק ח – בדיקה לפני תשמיש ואחריו ~ 277	פרק ט – אשה שנטמאה באמצע תשמיש ~ 280	פרק י – דיני כלה ~ 281	פרק יא – דיני יולדת ומפלת ~ 284	פרק יב – נאמנות האשה ~ 286	פרק יג – הפסק טהרה ~ 289	פרק יד – שבעה נקים ~ 294	פרק טו – חפיפה ~ 298	פרק טז – דברים החוצצים ~ 302	פרק יז – זמן הטבילה ~ 310	פרק יח – הטבילה ~ 312	פרק יט – הקדמה להלכות צניעות ~ 315	פרק כ – הכנות לתשמיש ~ 317	פרק כב – דיני התשמיש ~ 318	פרק כג – דברים המונעים תשמיש ~ 321	פרק כד – אחר התשמיש ~ 322
-----------------------	---------------------	--------------------------	---------------------------	---------------------------------------	-------------------------------	---------------------	---------------------------------------	--------------------------------------	------------------------	---------------------------------	----------------------------	--------------------------	--------------------------	----------------------	------------------------------	---------------------------	-----------------------	------------------------------------	----------------------------	----------------------------	------------------------------------	---------------------------

הסכמות

RABY YAKOV SHIKNAZI
RABBINIC LITERATRE
IN CHARADI COVGRAGATION OF SFARADYI
JERUSALEM

יעקב שכנזי
רב זמ"צ
בעדה החרדית הספרדית
ירושלים

בס"ד

בס"ד כ' אלול תשפ"ה
הו' זלתי הספר הנפלא / דחשאל מאלל
בשם "פסקי מין" על ספי דיבי סהרה.
על הדבורות / הסגנון / מאלל מאלל התאונות
מטרת המחבר להבין כל הלכה ועלפה אל
מחלוקת דיביבי סהרה, באופן שנמצא פדמיס רבא
ועל ואלו שיש תולדות גדולה בין מין הגרעין, למין הגרמא
לכן חשב לכתוב ספר זה שחידר הרהר
משה בוסא"ל. בשל שאלה ופדל ואלסיו ואליו
הלקו שאלה להראות תורה בושאל.
ואכן אין מקור אלל בדחאלל אלמ"ס ואלמ"ס
מאלל אלמ"ס.

דיקורת - רבה

הסכמות

בס"ד

בית הוראה יורו משפטי

בראשות הרב הגאון גדעון בן משה שליט"א

תאריך: א אלול ה'תשע"א

יקר סהדותא

הובאו לפני גליונות הספר "פסקי מרן" בהלכות טהרת המשפחה, ובו פסקים והלכות ממרן גאון ישראל ותפארתו הראש"ל רבינו עובדיה יוסף זיע"א מספריו טהרת הבית ועוד, והוא סובב הולך על הספר היקר "דרכי טהרה" להראשון לציון הגאון החסיד רבינו מרדכי אליהו זיע"א. ובו קיבץ המחבר את דעתם של שני המאורות הגדולים לפונדק אחד למען ירוץ הקורא בו. מעשה ידי אמן נטע נאמן צנצנת המן, חכו ממתקים וכולו מחמדים, תהילתו בקהל חסידים, שמן תורק שמו, טעמו ונימוקו עמו, היקר והנעלה, עורך הירחון המיוחד "האוצר", כש"ת הרה"ג רבי משה בוטון שליט"א אבן יקרה בעיית מיאמי ארה"ב.

עברתי בין בתרי אמרונתי, וראיתי כי את הכל עשה יפה, דבר דבור על אופניו, תפוחי זהב במשכיות כסף, נושא ונותן באמונה בדברי רבותינו זיע"א, ופעמים שהוסיף נופך מדיליה ציצים ופרחים. אשרי יולדתו, צינה וסוחרה אמיתו, ולפעלא טבא אמינא, איישר חייליה לאורייתא. וכבר קילסו עבודתו זו בקודש גדולי ומאורי הדור שליט"א.

לא נצרכה אלא לברכה להרב המחבר כי חפץ הי' בידו יצלח, ויזכה עוד רבות בשנים לישב באהלה של תורה מתוך הרחבה ויישוב הדעת, ולהרחיב גבולות הטהרה בעם ישראל, ויפוצו מעיינותיו חוצה אמן.

בברכת התורה
גדעון בן משה שליט"א
ראש כולל ובית הוראה "יורו משפטי"
ואב"ד לממונות ברבנות ירושלים ת"ו
מחבר שו"ת יורו משפטי

פתיחה

~ פתיחה ~

זה שנים שבכל תפוצות ישראל התפשט ספרו הבהיר של מרן הגר"מ אליהו זצ"ל - דרכי טהרה [דרכ"ט], ורבים נוהגים לשנן בו את הלכות הטהרה וגם מדריכים בו חתנים, באשר על אף המתחרים הרבים והטובים שקמו לו, כמעט ואין לו אח ורע בהסברת הדברים בצורה השווה לכל נפש [ובפרט שהקיף פרטי דינים רבים פי כמה וכמה מרוב הספרים האחרים, כגון בהלכות וסתות, וכן חלק שלם על הלכות צניעות. וגם הוסיף את מנהגי האשכנזים].

גם לאורו של מרן הגר"ע יוסף זצ"ל זיכנו ה' יתברך בדור זה, והוא החזיר העטרה ליושנה בכללי הפסיקה, והאדיר את פסקי מרן השולחן ערוך האדירים דמעיקרא, ובפרט בהלכות הטהרה זכינו לאורו הגדול בחיבורים מקיפים שבמותם לא היו מעולם.

והנה בהרבה הלכות ישנם הבדלים בן פסיקות מרן הגר"מ אליהו ומרן הגר"ע יוסף זצ"ל, והרבים כמהים לדעת את שתי השיטות. ולכן אמרתי, אציגה בפני הלומדים את פסקי מרן הגר"ע על סדר הדרכי טהרה, ואבאר בקצרה את טעמיהם, למען יהיו שתי השיטות ערוכות לפני הלומד, כשולחן ערוך ומוכן לסעודה. (וכמו שעשו בדורנו הערות על המשנ"ב והבא"ח ועוד).

וסיבת רוב ההבדלים, שהדרכ"ט נקט שיש לילך אחר מנהג הדורות האחרונים, ולכן פסק כהבא"ח או כהחכמת אדם, ופעמים החמיר כהחוות דעת [אפ"ל במקומות שרוב האחרונים חלקו עליו], דס"ל שיש ללכת אחריהם שכן נהגו כמותם. ואילו מרן הגר"ע דרכו להחזיר עטרה ליושנה, ללכת אחר כללי הפסיקה שהונהגו מדורי דורות, גם נגד פסקי אחרונים שרבים נהגו כמותם בדורות האחרונים, ובפרט כשנהגו בניגוד לפסק מרן השו"ע.

ויש להבהיר, שיש חושבים שתמיד הרב עובדיה מקל יותר, אז מה נפסיד אם נלך אחר פסקי הדרכ"ט להחמיר. ובאמת שאין זה נכון, וראה לדוגמא להלן בפ"ב סע' טו-טז, ג' מקרים בהם לדעת הרב עובדיה האשה טמאה ואילו הדרכ"ט

פתיחה

שלמי תודה

השבח וההודאה לחי עולמים, אשר בחר בנו מכל העמים ונתן לנו את תורתו, היא חיינו ואורך ימינו. וגם את חלקי נתן בתורתו. אפילו אמלא פי שירה כים, לא אספיק להודות לך ה' אל-הי.

לכבוד רבותי שהאצילו מאורם על חיבור זה:

הגר"י שכנזי שליט"א שקבלני בסבר פנים יפות והשיב לי על כמה שאלות בהלכות אלו, וגם עיטרני בהסכמתו לחיבור.

הגר"ח רבי שליט"א אשר טרח להשיב לעשרות שאלותי במשך כתיבת החיבור, וגם עבר על כל חלקו השלישי והסכים לדברים, ועיטרני בברכתו לחיבור.

הגר"ג בן משה שליט"א שקבלני בסבר פנים יפות כמה פעמים, ועבר עימי על כמה הלכות בחיבור והעיר את הערותיו [וכמה מהוראותיו פזורות בחיבור שלפנינו], וגם עיטרני בהסכמתו לחיבור.

הגר"ב ד"ר שליט"א שהתפנה להשיב לי על כמה קושיות שהיו לי בדרכ"ט, ועיטרני בהסכמה לחיבור.

מורי **הג"ר אברהם אלמליח** שליט"א אשר מנחה אותי בעצותיו, וגם על החיבור שלפנינו נתן עינו.

הג"ר אליהו נתנאלי שליט"א (רב ומו"צ לעדת הפרסים בלוס אנג'לס) שעבר על החיבור.

לתלמידי חכמים שביקרו את החיבור:

הרב דוד צופיוף שליט"א שנעזרתי רבות בספרו אבנ"ט, וגם ניאות לעבור על כל החיבור ולהגיהו הלכתית, ואת הערותיו המאליפות תראה לאורך כל החיבור.

ח. אִשָּׁה שֵׁשׁ לָהּ פָּצַע בַּפְּרוּדוֹר (בַּנִּרְתִּיק) וַיּוֹצֵא מִמֶּנּוּ דָם – אֵין הִיא טְמֵאָה מֵאוֹתוֹ דָּם. וְנֶאֱמַנְתָּ אִשָּׁה לֹמַר: מִכָּה יֵשׁ לִי בְּאוֹתוֹ מְקוֹם שֶׁהָדָם יוֹצֵא מִמֶּנָּה. אֲפִלּוּ אִם אֵין הִיא יוֹדַעַת שֶׁבָּרָגַע זֶה יוֹצֵא דָם מִמֶּכָּתָהּ, אֲלֵא שִׁיּוּדַעַת שֵׁשׁ לָהּ מִכָּה שֶׁרָגִילָה לְהוֹצִיא דָם – טְהוֹרָה. וְדָבָר זֶה אֲפָשָׁר לְבָדֵק עַל-יְדֵי שְׁתֵּרָאָה שֶׁבְּכָל בְּדִיקוֹתֶיהָ הַפְּנִימִיּוֹת אֵין הִיא מוֹצֵאת דָּם אֲלֵא בְּמִקּוֹם אֶחָד בְּצִדָּדִים. וְכָל-שָׂכֵן אִם מְרָגִישָׁה כָּאֵב כְּשֶׁנוֹגַעַת בְּשַׁעַת הַבְּדִיקָה בְּצִד הַמְּקוֹם שִׁיּוֹצֵא מִמֶּנּוּ דָּם. אוֹלָם אִשָּׁה כְּזֹאת, אִם תִּרְאֶה דָם בְּשַׁעַת וְסִתָּה (כְּשֵׁשׁ לָהּ וְסִת קְבוּעַ) אוֹ בְּעוֹנָה הַפְּנִינִיּוֹת שָׁלָה – ל' יוֹם לְרִאִיתָהּ (כְּשֶׁאֵין לָהּ וְסִת קְבוּעַ), תִּהְיֶה טְמֵאָה, אֲלֵא-אִם-כֵּן וְדָאִי לָהּ שֶׁדָּם זֶה יוֹצֵא מִהַפָּצַע בְּלִבָּהּ.

דוקא ראייה בהרגשה בשעת וסתה אינה תולה במכה, אבל בראיה בלא הרגשה או אפילו בבדיקת עד, תולה במכתה המוציאה דם אפילו בשעת וסתה¹. וכתמים [אפי' ודאי מגופה (משה"ט ו)] תולה אפילו במכה שאינה יודעת אם מוציאה דם, אפילו בשעת וסתה (טה"ב סי' ה סע' י). אולם אם ראתה הרבה דם², בזמננו שאין הנשים מבחינות בהרגשה אין להקל (אב"ש סע' ה).

תוספת ב. שאלה: מה דעת מרן בדין תליה במכה שאין ידוע שמוציאה דם? תשובה: לא תולין. [עי' בשו"ת ישכיל עבדי ח"א יו"ד סי' י"א אות ג'.]

בטה"ב (סי' ה משה"ט ו) כתב שדעת מרן שתולין אף במכה שאין ידוע אם מוציאה דם, אבל להלכה פסק (בסע' ו) שצריכה ז' נקים וטבילה בלא

(1) דעת הרמב"ם [לפי הבי"י] והרשב"א שתולין במכה אפי' בשעת וסתה, ונראה בדעתם שאפי' ראייה בהרגשה תולין במכה. ובשו"ע (סע' ה) כתב בסתם שתולין במכה, ונראה שדעתו לפסוק כהרמב"ם והרשב"א. אולם אין זה ברור בוודאי בדעת מרן, ורבו הראשונים החולקים על הרמב"ם והרשב"א, וגם י"א שאין הרמב"ם מסכים לרשב"א, וי"א שגם לדעת הרשב"א אין תולין ראייה בהרגשה בשעת וסתה. ולכן פסק בטה"ב להקל רק בראיה בלא הרגשה, מפני שאיסורה מדרבנן ויש גם ס"ס שמא מן הצדדים ושמא מן המכה [ואף שרוב דמים מן המקור, כאן שלא הרגישה איתרע רובא, ועוד, כיון שהספק מן המכה שקול, מצרפינן גם ספק שמא מן הצדדין אף שאינו שקול]. וגם בבדיקת עד פסק בטה"ב להקל, מפני שהוא רק ספק הרגשה. ופסק עוד להקל (שם במשה"ט) אפי' בראיה בהרגשה אם אינה זוכרת עונת וסתה, מכח ספק ספיקא. ואף כשראתה בהרגשה, לא תברך [בשו"מ] על טבילתה דסב"ל. [ונלע"ד דהיינו דוקא במכה שבמקור או במכה גדולה בפרודור, אבל במכה קטנה או שמוצאת דם תמיד באחד מן הצדדים, א"א לתלות ההרגשה במכה כזו, ולכן טמאה ודאי לכ"ע ותברך על הטבילה. אולם שו"ב שאולי אף בזה לא יצא הדבר מידי ספק, דשמא מראה טהור יצא בהרגשה, והדם בא מהפצע. וצ"ע (ועי' באבנ"ט סי' קפז הע' נב)].

(2) עי' לעיל בהע' לפרק ב סע' ה.

ברכה³. אולם כל זה בראתה בהרגשה [או מחמת תשמיש], אבל בבדיקת עד יש לתלות גם במכה שאין ידוע אם מוציאה דם, ורק בשעת וסתה ראוי להחמיר (שם במשה"ט י). ואם ראתה טיפת דם בבדיקה, אפי' אם אינה יודעת שיש לה מכה, תשאל לחכם ולא תטמא על דעת עצמה (ע"פ ילקו"ט, וראה גם דרכ"ט לעיל פ"ג סע' ז)⁴.

3) בגלל שבספר האשכול - שלא היה לעיני הפוסקים - כתב, שרק לעניין שלא לעשותה רמ"ת הקלו לתלות במכה שאין ידוע אם מוציאה דם, וכן כתבו כמה אחרונים. ולכן נכון להחמיר בזה, ורק אם אינה יכולה להטהר מחמת המכה יש להקל. עכת"ד במשה"ט שם. ונראה טעמו כי רבו הראשונים החולקים על הרשב"א, ובהגלות דברי בעל האשכול, י"ל שאולי היה מרן פוסק כדבריו, שהוא כמכריע.

הנ"ל כתב הטה"ב לעניין רמ"ת, ולכאן ה"ה בבדיקת עד, דהא תרווייהו ספק הרגשה נינהו. אולם לקמן (במשה"ט י ד"ה ונראה עוד) כתב להקל בבדיקת עד שלא בשעת וסתה, משום שאין זה ברור שבבדיקת הוי הרגשה דאורייתא, ואכתי איכא ס"ס שמא מן הצדדין ושמא מן המכה (וזהו כדעת הרמ"א שחזיק ויישב דבריו במשה"ט ו). אולם צ"ע דעפ"ז גם ברמ"ת יש להקל בזה שלא בשעת וסתה, והרי בסע' ו סתם דבריו להחמיר (שו"ר בקיצור טה"ב פ"ה הע' 59, שצידד לתת טעם שברמ"ת יש להחמיר יותר עי"ש, ואינו מוכרח). [וגם ביש לה וסת קבוע, וראתה שלא בעונת וסתה, הרמ"א כתב להקל לתלות גם במכה שאין ידוע אם מוציאה דם, ובמשה"ט ו כתב דה"ה מעוברת ומניקה (ובאב"ש סע' ה כתב, דה"ה מי שוסתה חצי קבוע). אולם בתוה"ט (סי' ה סע' כג) כתב שאין הבדל וגם בוסתה קבוע צריכה ז' נקים, כל שאין ידוע שהמכה מוציאה דם].

ובאב"ש (סע' ה) כתב להקל בבדיקת עד, ע"פ סברת הערוה"ש (סע' נט), שרק ברמ"ת נחלקו הפוסקים, אם יש לתלות במכה שאין ידוע אם מוציאה דם גם שלא להצריכה ז' נקים. דברמ"ת שהוא מזמן לזמן יש לחוש שטעתה בכל פעם בהרגשת שמש, אבל בבדיקת עד שבודקת את עצמה כמה פעמים ביום, ובימים רבים זה אחר זה, לא יתכן שבכל פעם נפתח מקורה. עי"ש (ולא הזכיר מש"כ במשה"ט י).

ואם נאמר שכן גם טעם הטה"ב להקל בבדיקה יותר מרמ"ת, עדיין צ"ע דהעיקר חסר מן הספר. ומ"מ להלכה בילקו"ט (עמ' קנז-קנח) פסק כמ"ש במשה"ט, שבבדיקת עד יש לתלות גם במכה שאין ידוע אם מוציאה דם, שלא בשעת וסתה (ועי' בהערה הבאה).

4) בילקו"ט (סע' יג ובהע' שם) כתב, שאם נמצא טיפת דם בבדיקת עד, וסגנון הדם (כגון צבעו, צורתו, מיקומו, ועוד סימני היכר הידועים לבקיאים בזה) מראה בברור שבא מפציעה או שפשוף בדופני הבית החיצון או בצואר הרחם, והאשה אכן מאשרת שהרגישה איזה כאב בשעה שבדקה, כמו עקיצה קלה, או הרגישה שהמקום והעד היו יבשים והיה כמו חיכוך ברור, והמורה הבקי רואה שהרגשתה מתאימה ממש למראה שעל העד, ניתן לסמוך על זה ולתלות

פרק כג – דברים המונעים תשמיש

א. אף שאשתו של אדם מתרת לו, אין לו לשמש בפרהסיה או במקום צבורי, בגנים ובפרדסים, כי דבר זה נראה כזנות...

ואין לשמש על הקרקע (כתובות דף ס:)¹, גם לא בדרך עראי, ואפילו אם מניחים תחתיהם סדין² (ילקו"ט סי' קצו הע' ו).

ה. מידת-חסידות היא שלא לשמש אפילו בפני תינוק, אלא ישמשו ביחוד גמור שכל דעתם תהיה מפנית זה לזה ולא לדברים אחרים...

אם התינוק ישן אפי' מידת חסידות ליכא (שוהע"מ עמ' 156)³ [אולם אם כשיוציאו מן החדר תהיה דעתם מיושבת יותר, נלע"ד פשוט שמידת חסידות לעשות כן].

ו. אם יש לאורחים חדר סגור ומיוחד להם, וברור שאין נכנסים שם בנתיבות, ואינם שומעים את שנעשה שם – יכולים לשמש, ובלבד שישמשו על סדין או מגבת שלהם.

בקונו' הטהרה בהלכה ובאגדה (פ"ט סע' מו) כתב, שבמלון אין צריך סדין שלהם⁴.

(1) "דמשמשא על ארעא - הווי לה בני שמוטי" ופרש"י: "ארוכי צואר והוא מום". והובא להלכה בכמה אחרונים. ודלא כופק"נ (סי' ו' הע' יח) שכתב שדבר זה השמיטוהו הפוסקים, ורק ממידת חסידות יש בזה ענין מטעם אחר, שיש לשמש דוקא במטה ע"פ הקבלה.

(2) ואפי' אם הציעו כרים וכסתות, בשו"ת שלמת חיים כתב דלא מהני, אולם בילקו"ט סיים דצ"ע בזה.

(3) ולענין חו"נ בפני ילדיו, מגיל שמבינים בעניינים אלו אסור, ואף בתינוק כשיודע לדבר ראוי להחמיר, ואם גם לדבר אינו יודע מותר (עי' גן נעול קדושה פ"ט סע' ה' וחי). ואף שבשבט מוסר כתב להחמיר אפי' בקטן המוטל בעריסה, הוא מידת חסידות שבחסידות, דאף תשמיש מותר בפניו מעיקר הדין. ושמא אף בדבריו אינו מוכרח דאיירי באינו יודע לדבר).

(4) ולא ביאר טעמו ומקורו. שו"ר שב"כ בשערים מצויינים בהלכה (על קיצוש"ע סי' קנ בסק"י), ע"פ דברי הערוה"ש (סי' רמ סע' יז): "ובלבד שלא יישן בטליתו של בעל הבית, דשמא ישאר קרי עליו ויתגנה, וגם אינו נכון, דעל זה לא נתן לו הבעל הבית", משמע מזה דבמלון שמשלם עבור זה מותר. ע"כ.

אולם כל זה רק לטעם השני, אבל לפי הטעם הראשון שמא ישאר קרי, לכאורה אין היתר. ושמא י"ל שבמלון שאין הבעה"ב והאורח מכירים אין כ"כ גנאי. וצ"ע למעשה. שוב כתב לי

~ פְּסִיקֵי מֵרוֹ הַקָּצֵר ~

הַקִּדְמָה

תּוֹסֶפֶת א. שְׁאֵלָה: הָאֵם שְׁעוֹר בְּנוּשָׂא "טְהֵרַת הַמִּשְׁפָּחָה" אֶפְשָׁר לְהַעֲבִיר לְגִבְרִים וְנָשִׁים כְּאֶשֶׁר הַנָּשִׁים נִמְצְאוֹת בְּעִזְרַת נָשִׁים, אֵינָן שׂוֹאֲלוֹת שְׁאֵלוֹת, וְאִם מִתְעוֹרֶרֶת שְׁאֵלָה הֵן רוֹשְׁמוֹת אוֹתָן עַל נִיר וְכָף מְגִיעָה הַשְׁאֵלָה. כְּמוֹ כֵּן יֵשׁ בְּנִיסָה וְיִצִּיאָה נִפְרָדֶת. תְּשׁוּבָה: מִצּוּה גְדוּלָה לְמַסֵּר שְׁעוֹרִים בְּהִלְכוֹת טְהֵרַת הַמִּשְׁפָּחָה, כְּשֶׁהַנָּשִׁים יוֹשְׁבוֹת בְּעִזְרַת נָשִׁים, וְשׁוֹמְעוֹת אֶת הַשְׁעוֹרִים מִפִּי תַלְמִיד חֶכֶם.

חֵלֶק א: דִּינֵי נִדָּה

פָּרָק א - מַהִי נִדָּה

ה. [אִם מִצָּאָה דָם אַחֲרֵי הַרְגָּשׁוֹת שֶׁל מַחֲוָשִׁי הַגּוּף (נִסְתַּת הַגּוּף), אֲבָל בְּלִי הַרְגָּשָׁה שֶׁל יִצִּיאַת הַדָּם, תִּשְׁאֹל לְחֶכֶם].

ו. בְּהִלְכָּה מוֹפִיעוֹת שֶׁלֹּשׁ הַגְּדֵרוֹת לְגַבִּי סוּג הַהַרְגָּשָׁה הַשְּׂנִיָּה:

(א) "פְּתִיחַת מְקוֹר" - הַרְגָּשָׁה שֶׁנִּפְתַּח צוּאֵר הָרֶחֱם.

(ב) שֶׁ"מְזִדְעָזַע גּוֹפָה" - כְּמִין צִמְרֶמֶרֶת.

(ג) "זִיבַת דָּבָר לַח".

בַּהֲגִדְרָה הָאַחֲרוֹנָה "זִיבַת דָּבָר לַח", אִם הִיָּתָה הַהַרְגָּשָׁה חִיצוֹנִית בְּלִבָּד אֵין זֶה הַרְגָּשָׁה כָּלֵל, וְאִינָה צְרִיכָה אֶפְלוּ לְבַדֵּק. וְאִם הַהַרְגָּשָׁה הִיָּתָה פְּנִימִית [בְּצוּאֵר הָרֶחֱם], טוֹב שֶׁתְּבַדֵּק אֶת הַפֶּגֶד הַתַּחְתּוֹן [אוֹ תְקוּנָה מִבְּחוּץ], אִם מִצָּאָה מְרָאָה טְהוֹר אוֹ לֹא מִצָּאָה כָּלוּם - טְהוֹרָה, אִם מִצָּאָה טַפַּת דָּם - תִּשְׁאֹל לְחֶכֶם.

ז. אָמְרוּ חֲכָמִים: "חִזְקָה עַל דָּם שֶׁנִּמְצָא בְּתוֹךְ גּוֹפָה שֶׁל אִשָּׁה שֶׁבָּא עִם הַרְגָּשָׁה". לָכֵן, אִשָּׁה שֶׁבִּדְקָה אֶת עֲצָמָה בְּדִיקָה פְּנִימִית וּמִצָּאָה דָּם, יֵשׁ לְהִנִּיחַ שֶׁהַרְגִּישָׁה

בעת הבדיקה, אף הרגשת הבדיקה הקהתה את ההרגשה של יציאת הדם, והאשה טמאה מספק דאורייתא, וצריכה להטהר ולטבל, אבל לא תברר על טבילתה. וכל זה דוקא כשבדקה עצמה בבגד בדוק ('עד הבדוק' - בלשון חז"ל), אבל אם בדקה עצמה בבגד מלכלף או ספק מלכלף, אינה טמאה מדאורייתא, ויש מקרים שטהורה אף מדרבנן (דיני בגד מלכלף יפרטו להלן בהלכות כתמים).

ח. כל זה מדבר בבדיקה פנימית שאפשר שתקרה את הרגשת יציאת הדם, אבל בקנות חיצוני שטחי, אין לחשש לכך. אם קנחה מעט בפנים אבל לא בעמק, תשאל לחכם.

ט. דין זה קים בכל מקרה שיש חשש שהקהתה הרגשת יציאת הדם, כגון בכתם הנמצא מיד [כעשר שניות] אחרי תשמיש שדינו בדם ולא בכתם. [ואם נמצא על בגד שקנה בו הבעל אחר תשמיש, יתבאר דינו בפרק ב' תוספות ב'].

יא. להלכה: אחרי שמרגישה האשה הרגשה של יציאת דם - תקנה את עצמה מיד מבחוץ, ואם לא מצאה כלום תעשה בדיקה פנימית: אם מצאה מראה טמא - טמאה.

אם מצאה מראה טהור - טהורה, כי זה מה שיצא בהרגשתה. ואם מצאה רק רטיבות טבעית, תשאל לחכם.

אם לא מצאה כלום - אם ההרגשה היתה "פתיחת מקור" - טמאה. אבל כשההרגשה היתה "זעזוע הגוף" או "זיבת דבר לח" - טהורה. ואם היתה לבושה בגד תחתון מהדק [לבן או בצבע בהיר שדם נפר עליו] - בכל מקרה טהורה.

וגם לכתחלה, בזמננו שלובשת בגד תחתון הדוק, אינה צריכה למהר ללכת לבדק מיד [אולם לבינתים נראה שתצטרף לנהוג בהרחקות, ולכן אם בעלה בבית תבדק מיד]. וכל שתבדק לאחר זמן ולא תמצא מראה טמא - טהורה.

יב. אם האשה בדקה עצמה לאחר זמן:

אם מצאה מראה טמא - טמאה.

אם מצאה מראה בצבע טהור - יש מתירים ויש אוסרים. ולהלכה: אם נראה לאשה שהמראה הטהור הוא מההרגשה - טהורה. ואם ברור שהמראה הטהור אינו מההרגשה - טמאה. ואם היא מספקת והבדיקה היתה תוך 24 שעות - יש